

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van een heropstartlening voor ondernemingen met liquiditeitsnoden

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De maatregel valt onder het beleidsveld Economie.

2. INHOUD

Probleemstelling

De corona-crisis met de opgelegde sluitingen en exploitatiebeperkingen heeft een zeer zware impact op heel wat bedrijfsactiviteiten en sectoren. Ondanks de steunmaatregelen is de liquiditeit en de solvabiliteit van de getroffen ondernemingen verzwakt. Heel wat bedrijven geven aan dringende liquiditeitsnoden te hebben (cfr. ERMG-enquêtes).

Meer dan vier op tien van de ondernemingen zal om liquiditeitsredenen in de loop van het voorjaar van 2021 bijkomend kapitaal of krediet nodig hebben. In de hard getroffen sectoren ligt dit aandeel hoger: non-food: >60%, horeca: >80%.

Dit kwam ook naar voren in de consultatie van verschillende sectororganisaties, in het bijzonder de sector van de modedetailhandel, en de toeleveranciers aan de horeca. Specifiek voor de modehandel is de situatie moeilijker geworden door de zwakke solden.

De liquiditeitsuitdaging stelt zich in het bijzonder bij de herstart van activiteiten: handelszaken moeten hun voorraden aanvullen en collecties vernieuwen. In de horecasector moet met dranken en grondstoffen inkopen. Wegens de economische omstandigheden zijn leveranciers terughoudend om betalingsuitstel te verlenen. De banksector is slechts beperkt bereid om kmo's in bijkomende kredieten te verlenen. Vele bedrijven hebben onvoldoende reserves over om de opstart nog zelf helemaal te financieren.

Hierdoor dreigen intrinsiek gezonde bedrijven hun kans om doorstart en herstel te missen. Dit zou grote gevolgen hebben voor het weefsel van zelfstandige handelszaken en horeca in onze steden en gemeenten, maar ook domino-effecten bewerkstelligen in de toeleveringsketens in Vlaanderen.

In een situatie waar de verplichte sluitingen worden opgeheven en exploitatiebeperkingen worden afgebouwd is het logisch dat de directe steun vanwege de Vlaamse overheid wordt afgebouwd. Om echter de succesvolle herstart van de economie te ondersteunen heeft de Vlaamse regering een leningsformule uitgewerkt. Op die manier helpt de Vlaamse Regering nu de bedrijven, maar stromen de middelen later terug naar de Vlaamse overheid.

Voorstel

a) Kenmerken

De lening wordt aangevraagd bij VLAIO, op rekening van het Vlaams Gewest, en beheerd door PMV/Z.

De doelstelling van de lening is de financiering van de herbevoorrading en de herstart van activiteiten. De omvang van de totale heropstartlening wordt daarom beperkt tot 25% van de geboekte aankopen handelsgoederen in het referentiejaar 2019 zoals terug te vinden in rooster 81 van de btw-aangifte (aankoop van handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen) met een maximum van 750.000 euro voor de totale heropstartlening. Indien de geboekte aankopen handelsgoederen in het jaar 2019 niet automatisch via de btw-aangifte kan nagekeken worden, bewijst de steunaanvrager de omvang van de geboekte aankopen handelsgoederen in het referentiejaar 2019.

Het minimum bedrag van de lening bedraagt 10.000 euro.

Voor leningen tot 50.000 euro wordt 80% van het bedrag op de aanvaarde voorgelegde facturen aanvaard als lening.

Voor leningen boven de 50.000 euro wordt voor het gedeelte van de lening dat 50.000 euro overschrijdt 50% van het bedrag op de aanvaarde voorgelegde facturen aanvaard als lening.

Een steunaanvrager kan binnen het voorziene totale maximum bedrag maximaal twee leningen toegezegd krijgen, met een maximum van tien in te brengen facturen per lening. De facturen kunnen betrekking hebben op aankopen in volgende btw-roosters:

Rooster (81) aankoop van handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen.

Rooster (82) aankoop van diensten en diverse goederen

Rooster (83) aankoop van bedrijfsmiddelen / investeringen

Op deze wijze kan de steunaanvraag betrekking hebben op aankopen van handelsgoederen, voorraden en overige heropstartkosten bij meerdere toeleveranciers. Om de overige heropstartkosten te beperken wordt bepaald dat 75% van het te ontlene bedrag betrekking moet hebben op rooster 81, aankoop van handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen. Slechts 25% van het te ontlene bedrag kan betrekking hebben op de twee overige categorieën.

De steunaanvrager kan maximum 20 facturen aanbrenge, maximaal tien facturen per aanvraag. Hij moet daarbij een aantal gegevens die op de factuur staan vermelden. De voorgelegde facturen moeten betrekking hebben op de periode 1 januari 2021 tot en met 31 augustus 2021.

De lening wordt verleend met een rente van 1 procent. De looptijd van de lening is beperkt tot 24 maanden voor leningen tot 50.000 euro. De terugbetalingen gebeuren vanaf de 15de maand na datum van de eerste opname. Om maximaal binnen de al geprogrammeerde situatie te blijven in het systeem van PMV wordt het af te betalen bedrag dan terugbetaald per trimester (4 schijven).

Voor leningen boven de 50.000 euro bedraagt de looptijd 36 maanden. De terugbetalingen gebeuren vanaf de 15de maand, eveneens met afbetalingen per trimester (8 schijven). Wanneer ondernemingen omwille van de economische gevolgen van de coronavirusmaatregelen blijvende moeilijkheden ondervinden wordt PMV/z-Leningen gemachtigd om aangepaste terugbetalingstermijnen te verlenen.

Op het ogenblik dat voor 75 miljoen euro aan kredieten verleend werden, zal over de stand van zaken van deze maatregel gerapporteerd worden aan de Vlaamse Regering, zodat de Vlaamse Regering kan beslissen om de maatregel al dan niet verder te zetten.

De leningen moeten aangevraagd worden tegen 1 augustus 2021. De Vlaamse regering zal uiterlijk half juli evalueren of een eventuele verlenging van de aanvraagtermijn wenselijk is.

De leningen worden toegekend onder de de minimisverordening, voor zover ze een subsidie vertegenwoordigen die lager is dan het maximumbedrag toegelaten onder de de minimisverordening. Het rentevoordeel is beperkt en wordt doorgaans opgevangen binnen het voorziene maximum steunbedrag.

Voor ondernemingen die de de minimisgrens al hebben overschreden, en indien deze ondernemingen dat expliciet aangeven in de applicatie, zal de lening onder het toepassingsgebied gebracht worden van hoofdstuk 3.1 van het tijdelijk staatssteunkader. In dat geval mag de onderneming het maximale bedrag onder dit hoofdstuk niet overschrijden. Er zal daartoe een aanmelding bij de Europese Commissie dienen te gebeuren.

Er wordt gestreefd naar een maximale door beschikbare data ondersteunde behandeling van de aanvragen. Daartoe dat VLAIO voor de invoer een data-applicatie ontwikkelen en via XML gegevens overmaken aan PMV/z voor het opstellen van leningsovereenkomsten.

b) Doelgroep

De doelgroep betreft ondernemingen met een concrete liquiditeitsnood voor de herstart. De lening wordt daarom enkel verstrekt voor de gedeeltelijke financiering van de aankopen van handelsgoederen, voorraden en overige heropstartkosten (supra).

De leningen worden toegekend op het niveau van de onderneming of vennootschap. Het besluit stelt dat het hier gaat om de volgende rechtsvormen:

- een natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent;
- een vennootschap van privaatrecht met rechtspersoonlijkheid;
- een vereniging zonder winstoogmerk;
- een buitenlandse onderneming met een juridisch statuut dat gelijkwaardig is aan de drie voorgaande rechtsvormen.

De steunaanvrager moet wel een operationele exploitatiezetel hebben in het Vlaamse Gewest.

Enkel ondernemingen die intrinsiek gezond waren voor de crisis (situatie 31/12/2019) komen in aanmerking.

c) controle

Het intrinsiek gezond karakter zal bij de aanvraag door VLAIO worden nagegaan via diverse vormen van controle:

- gaat het wel om een actieve onderneming;
- is de onderneming niet gevat door een insolventieprocedure;

- is de onderneming geen voorwerp van een RSZ-dagvaarding;
- heeft de onderneming geen schulden bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Deze controles zullen gebeuren door een link te leggen tussen de applicatie die VLAIO zal laten bouwen voor deze maatregel en het MAGDA-platform. Het MAGDA-platform maakt zelf gebruik van data die het aankoopt bij Graydon mbt insolventieprocedures, RSZ-dagvaardigingen, etc.

Steunaanvragers moeten ook een aantal verklaringen op eer indienen. Hierbij kan volgende toelichting gegeven worden:

- op 31 december 2019 geen onderneming in moeilijkheden zijn conform de definitie opgenomen in de tijdelijke kaderregeling;
- geen achterstand hebben in de betalingen aan RSZ en BTW m.u.v. afgesloten afbetalingsplannen die correct nagekomen worden;
- geen achterstand hebben in de betaling van lopende kredieten bij financiële instellingen, met uitzondering van de in het kader van de coronamaatregelen toegestane uitstel van betaling;
- niet betrokken zijn in een lopende insolventieprocedure als vermeld in bijlage A van verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures voor wat betreft de daar opgesomde procedures van de lidstaat België of de opstart van dergelijke procedure in voorbereiding te hebben. Voor België worden volgende procedures als 'insolventieprocedure' vermeld:
 - o het faillissement
 - o de gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord
 - o de gerechtelijke reorganisatie door een minnelijk akkoord
 - o de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag
 - o de collectieve schuldenregeling
 - o de vrijwillige vereffening
 - o de gerechtelijke vereffening
 - o de voorlopige ontneming van beheer bepaald in artikel 8 van de faillissementswet (de Europese Insolventieverordening is nog niet aangepast aan de nummering van boek XX WER)

Tenslotte worden bepalingen toegevoegd die de basis vormen voor de terugbetaling van de steun mochten de voorwaarden die in dit besluit worden vermeld niet worden gerespecteerd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Raming van de omvang van de doelgroep en productievolume

Op basis van:

- het aantal unieke begunstigden van het NVB (periode 1 oktober – 15 november: 2de lockdown);

wordt de doelgroep geraamd op ca. 10.000 ondernemingen.

Hiervan wordt geschat dat 35% een lening nodig heeft van gemiddeld 30.000 euro. Voor ca. 3.500 leningen bedraagt voor 2021 het benodigde kapitaal dan 100.000.000 euro. Op het ogenblik dat voor 75 miljoen euro aan leningen verleend werd, zal de minister bevoegd voor Economie de voortgang van de maatregel opnieuw agenderen op de Vlaamse Regering.

De trimestriële vergoeding van de volgende prestaties geleverd door PMV/z-Leningen in het kader van een dienstenovereenkomst:

- € 110 per dossier dat in omloop wordt gebracht; (voor opstellen leningsovereenkomst – nazicht correcte ondertekening – uitbetaling lening – activering terugbetaling via domiciliëring) voor de eerste 1.000 dossiers.
- € 50 per dossier dat in omloop wordt gebracht; (voor opstellen leningsovereenkomst – nazicht correcte ondertekening – uitbetaling lening – activering terugbetaling via domiciliëring) voor het dossier 1.001 tot 2.500
- € 25 per dossier dat in omloop wordt gebracht; (voor opstellen leningsovereenkomst – nazicht correcte ondertekening – uitbetaling lening – activering terugbetaling via domiciliëring) voor het dossier vanaf dossier 2.501.
- € 7,5 per dossier, per kwartaal, voor beheer financiële stroom en terugbetalingen (mits domiciliëring) (op het einde van elk kwartaal wordt hierover de stand van zaken opgemaakt);
- € 50 per kwartaal per lening waarvoor er tijdens het kwartaal achterstanden zijn opgetreden en er invorderingsacties ondernomen moeten worden (aangetekend schrijven en telefonische contacten)
- € 30 per dossier indien PMV/z een aantal controles manueel moet uitvoeren, bijvoorbeeld de controle van de facturen alvorens uit te betalen.

De minister, bevoegd voor economie, wordt gemachtigd om hierover een dienstverleningsovereenkomst te sluiten tussen PMV/z-Leningen en het Vlaams Gewest, als addendum bij de bestaande overeenkomst van het Vlaamse Gewest en bij de bestaande overeenkomst van de minister van Economie, waarbij ook VLAIO betrokken is. De eenheidsprijzen zoals hierboven vermeld worden toegepast, maar de dienstverleningsovereenkomst zal duidelijk stipuleren dat PMV/z slechts recht heeft op maximaal 350.000 euro per jaar. Slechts indien uit de reële kostenbasis van PMV/z voor het beheer van de maatregel blijkt dat dit bedrag niet volstaat, kan de minister van Economie, via VLAIO een hoger bedrag ter beschikking stellen. Voor 2021 wordt dus maximaal 350.000 euro voorzien via de Coronaprovisie.

Kost voor de bouw van de applicatie

VLAIO zal de applicatie laten bouwen door DXC, die ook de applicatie voor de handelshuurlening bouwde. Ter vergelijking, de initiële bouwkost van de applicatie voor de handelshuurlening had een kostprijs van 169.270,79 euro, inclusief btw. De kosten voor bouw en nadien beheer van deze applicatie zullen aangerekend worden op de Coronaprovisie.

Organisatie van de verrichtingen in begrotingsartikelen

Voor wat betreft de concrete organisatie van de verrichtingen in begrotingsartikels wordt het volgende voorgesteld:

1. Er worden 2 artikelen gecreëerd aan de ontvangstenzijde. Een voor de terugbetalingen van kapitaal en een voor de terugbetaling van de rente. Het betreft dan
 - a. Terugbetaling kapitaal: aggregaat OP ESR-code 8,
 - b. Terugbetaling rente: aggregaat OW ESR-code 26.1

Gelet op het feit dat de eerste twaalf maanden geen terugbetalingen van kapitaal en intresten moeten gebeuren, zullen de eerste betalingen ten vroegste in 2022 plaatsvinden. Bij de begrotingsopmaak 2022 zullen daarom deze ontvangstenartikelen voorzien worden.

2. Er worden twee artikelen gecreëerd aan de uitgavenzijde.
 - a. Een artikel onder ESR 8, aggregaat PA waarop 100 miljoen euro voorzien wordt via een herverdeling vanuit de Corona-provisie als startbedrag voor de maatregel.
 - b. Een tweede artikel onder ESR 8, aggregaat PA voor gedeerde terugbetalingen van kapitaal of intresten.

PMV/z-Leningen zal de nodige volmachten krijgen om op een specifiek voor deze maatregel gecreëerde rekening van het Vlaamse Gewest te werken.

B. ESR-TOETS

supra.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid voor zover de in te bouwen controles kunnen georganiseerd worden in de applicatie. Indien VLAIO manueel controles moet uitvoeren is hiervoor bijkomend personeel te voorzien.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling zal enkel in dat geval vereist zijn. Het besluit van de Vlaamse Regering is op dit ogenblik voorzien op een volledige automatisering van de maatregel. Indien bij de bouw van de applicatie blijkt dat manuele controles vereist zijn, zal dat bij de definitieve goedkeuring van de maatregel gemeld worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- personeel: het ontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het ontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het ontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van een heropstartlening voor ondernemingen met liquiditeitsnoden;

2° De Vlaamse minister van Economie te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gemotiveerd door de omstandigheid dat er dringende noodzakelijkheid is omdat de verplichte sluiting van intrinsiek gezonde ondernemingen ten gevolge van de federale coronamaatregelen voor gevolg heeft dat deze ondernemingen nu liquiditeitsnoden hebben, terwijl de bank of de toeleveranciers geen of moeilijk kredieten toekennen voor de aanvulling van de voorraden in het voorjaar van 2021. Hierdoor dreigen deze ondernemingen hun kans op doorstart en herstel te missen;

3° de Vlaamse minister bevoegd voor de economie te gelasten het ontwerp van besluit aan te melden bij de Europese Commissie.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS